

Fractie van PvdA en overige raadsleden

Uw brief van 30 mei 2023	Uw kenmerk	Ons kenmerk 2023-035912	Datum 20 juni 2023	Verzonden d.d.
Onderwerp: Antwoord op uw vragen (s-650)		Behandeld door Marc Boscha	Telefoonnummer 0680121350	Bijlage(n)

Geachte fractie van PvdA en overige raadsleden,

Op 30 mei 2023 heeft u schriftelijke vragen gesteld over bijstandsregels voor jongeren. Met deze brief beantwoorden we uw vragen.

Aanleiding tot uw vragen

In uw vragen geeft u de volgende inleiding:

Onlangs werd bekend dat de gemeente Utrecht stopt met strengere bijstandsregels voor jongeren. Tot nu toe moeten jongeren tot en met 27 jaar nog aan strengere eisen voor de bijstand voldoen dan andere mensen. Deze regels waren er omdat het jongeren zou stimuleren werk te vinden. Maar het levert vooral stress op. Utrecht deed een proef waarin ze de zoektermijn van vier weken afschaften en vrijlatingsregeling voor inkomsten en vrijwilligersvergoedingen instelden. De proef is zo goed bevallen dat ze er nu beleid van maken. Negatieve effecten, zoals dat er massaal jongeren die het niet nodig hebben een uitkering aanvragen, zijn uitgebleven¹.

We willen in de participatiewet werken vanuit vertrouwen, niet vanuit wantrouwen. En: bijstand is een recht, geen gunst. Daarom kijkt de PvdA in Overbetuwe positief aan tegen de nieuwe regels in Utrecht. Wij willen dat ook Overbetuwe deze versoepelingen inzet. Inmiddels heeft ook de gemeente Arnhem versoepelingen doorgevoerd².

1. Hoe gaat het college nu om met strengere bijstandsregels voor jongeren?

De regels voor jongeren in de Participatiewet wijken in die zin af dat er voor inwoners tot en met 26 jaar een zoekperiode van vier weken opgelegd moet worden voordat het recht op bijstand beoordeeld mag worden.

In de praktijk wordt deze zoekperiode al langere tijd op maat toegepast. Wanneer er een groot aanbod is van werk melden zich ook weinig tot geen inwoners die snel aan het werk geholpen kunnen worden. Omdat ze zelf in staat zijn om werk te vinden.

De afgelopen jaren vragen met name jongeren met een structurele afstand tot de arbeidsmarkt een bijstandsuitkering aan. Er wordt bij die jongeren altijd afgezien van het opleggen van een

¹ <https://groenlinks.nl/nieuws/gemeente-utrecht-stopt-met-strengere-bijstandsregels-voor-jongeren>

²

https://www.arnhem.nl/actueel/Persberichten/Gemeente_Arnhem_wil_jongeren_helpen_en_schrapt_deel_bij_standsregels

zoekperiode. Dit gelet op de ondersteuningsvraag en mate van kwetsbaarheid. Mocht zich toch een jongere melden die snel werk kan vinden dan wordt nog steeds de zoekperiode gehanteerd, zoals in de wet staat opgetekend. We passen dus maatwerk toe.

2. Hoe kijkt het college aan tegen het stoppen van strengere bijstandsregels voor jongeren?
De zoekperiode wordt in de praktijk in een enkel geval toegepast. Hier is dan ook aanleiding toe. We kijken dan ook niet positief tegen het generiek niet meer toepassen van de zoekperiode aan.

3. Hanteert Overbetuwe nog steeds een bedenktijd van vier weken voor jongeren die een bijstandsuitkering aanvragen?
Zie het antwoord onder vraag 1.

4. Is het college bereid dit aan te passen? En welke andere versoepelingen die Utrecht en Arnhem inzetten kan en gaat Overbetuwe overnemen?
Nee, gelet op het feit dat in de praktijk deze amper wordt toegepast.

Met de andere versoepeling wordt bedoeld op het vrijlaten van inkomsten uit arbeid naast de bijstandsuitkering. Jongeren die opgenomen zijn in het doelgroepenregister hebben al recht op inkomstenvrijlating. We passen dit niet toe op jongeren met volledig arbeidsvermogen, zij hebben immers een grote kans op werk in deze tijd van hoogconjunctuur.

De vrijwilligersvergoedingen worden al vrijgelaten, we volgen hierin de wet. Per maand kan maximaal € 190.- aan vrijwilligersvergoeding voor vrijlating in aanmerking komen.

5. De Volkskrant geeft aan dat 70% van de jongeren die recht hebben op een bijstandsuitkering deze niet aanvraagt³. Hoe zit dit in Overbetuwe en hoe gaat het college proberen deze groep nog beter te bereiken?

De groep kwetsbare jongeren waarop in het artikel wordt bedoeld is goed in beeld. Dit zijn vaak jongeren met een structurele afstand tot de arbeidsmarkt.

We hebben intensief contact met vele scholen voor Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs. Er is dus sprake van een doorgaande lijn van onderwijs naar werk of andere vormen van dagbesteding. Vanaf het moment van het verlaten van de school wordt, zonder zoekperiode, het recht op bijstand bekeken.

De medewerkers van het interventieteam zien vaak jongeren die extra ondersteuning nodig hebben. Via dit team wordt vaak ook actief gewezen op het recht op bijstand.

6. Wanneer er een raadsbesluit nodig is om deze wijzigingen door te voeren, wanneer kunnen we hiervoor dan het voorstel verwachten?

Gelet op het voorgaande is er geen aanleiding voor een raadsbesluit.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos

³ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/veel-jongeren-die-recht-hebben-op-uitkering-vragen-die-niet-aan~bad7d4b3/>